

Bilag til Bet. o. Lovf. vedr. Lempelser for visse Laan til sønderj. Landbrugere m. fl.

Landejendomme saaledes gennemgaaende en væsentlig mindre Del af de ved almindeligt Salg i fri Handel opnaaede Priser end i den østlige Del af Landet, og Følgen heraf er, at Landbrugere inden for sidstnævnte Omraade ikke paa langt nær har kunnet drage samme Nytte af den sønderjyske Rentelettelseslov som deres Standsfæller paa Vesteregnen.

Til Belysning af dette Forhold skal man tillade sig at henvise til det paa Bilag I og II meddelte Talmateriale, som giver en Oversigt over Antal og Beløb af de til Landbrugere i de fire sønderjyske Amter ydede Realkreditlaan, Hypoteklaanefondslaan, Jordfordelingslaan, Akkordlaan og almindelige Laanekasselaan, idet der tillige er gjort Rede for, hvor stor en Del af de nævnte Laan der har Sikkerhed indtil 85 pCt., mellem 85 og 100 pCt. og over 100 pCt. af Panteværdien. De Laan og Dele af Laan, som ligger inden for 85 pCt. af Panteværdien og derfor maa nøjes med en Nedsættelse af Renten til 3 pCt. p. a., andrager for Aabenraa Amts Vedkommende 45 pCt., for Sønderborg Amt endog 57 pCt. af de omhandlede Laans samlede Beløb. For Haderslev og Tønder Amter er de tilsvarende Tal 25 og 26 pCt. Til Gengæld udgør den Del af Laanene, som overstiger Panteværdien og dermed i Henhold til Loven nyder Rentefrihed i 5 Aar foruden en betydelig Afdragslempelse, kun 12 pCt. i Sønderborg Amt og 23 pCt. i Aabenraa Amt. I Haderslev Amt derimod faar 36 pCt., i Tønder Amt endog 43 pCt. af det samlede Laanebeløb Del i den største i Loven hjemlede Rente- og Afdragslempelse.

Den ulige Fordeling af Rentelettelsen i Henhold til Loven af 16. Maj 1934 kan kun forsvares og tænkes opretholdt ved Lovens Fornyelse, dersom det kan paa-vises, at Landbruget i Haderslev Amt og Tønder Amt økonomisk er væsentlig ringere stillet end i Aabenraa og Sønderborg Amter.

Til Oplysning herom vedlægges som Bilag III en Redegørelse fra Sønderjyllands Kreditforening for Fordelingen af Inkassationer paa de forskellige Egne af Landsdelen. I Forhold til samtlige Inkassationer har Antallet af Inkassationer i Aabenraa Amt i de sidste 5 Aar været ret konstant og i Sønderborg Amt stigende fra Aar til Aar, medens Forholdstallene for Haderslev og Tønder Amter har været dalende.*) Sammenligner man den procentvise Fordeling af Inkassationer paa de forskellige Amter med den tilsvarende Fordeling af Laanene, viser det sig, at Aabenraa Amt hele Tiden og Sønderborg Amt i de to sidste Aar har haft flere Inkassationer, end man efter Laanenes Antal skulde vente. Aabenraa og Sønderborg Amter er altsaa ikke bedre, men ringere stillede med Hensyn til Inkassationer end den øvrige Del af Kreditforeningens Omraade.

Dermed mener vi at have ført Bevis for, at Landbruget, i hvert Fald den forgældede Del af Landbruget, i Sønderborg og Aabenraa Amter er lige saa trængende til Rentelettelse som i de to andre sønderjyske Amter, og vi henstiller derfor, at de sønderjyske Landbrugere uden Hensyn til Bopæl bliver saa vidt muligt ligestillede med Hensyn til Rente- og Afdragslempelse ved Lovens Fornyelse. Hvorledes dette kan tænkes gennemført, skal vi paa nærværende Tidspunkt ikke udtale os om. Det overlader vi til Regering og Rigsdag, idet vi dog gaar ud fra, at en ligelig og retfærdig Tildeling af Rente- og Afdragslettelsen ikke vil støde paa uovervindelige tekniske Vanskeligheder.

Hvad angaar de af Banker, Sparekasser, Andelskasser og private ydede Laan i sønderjyske Landejendomme, som har Sikkerhed mellem 85 og 105 pCt. af Panteværdien, da har kun en ringe Del af disse Laan til et Beløb af 3,9 Mill. Kr. kunnet nyde godt af det i Lovens § 3 hjemlede Rentetilskud. Grunden hertil maa søges i de ret strenge Betingelser, der stilles til Laangiverne med Hensyn til Rentudbytte af Laanene. Paa Debitorernes Vegne henstiller vi, at de her omhandlede Bestemmelser gøres mere effektive, og vi skal, idet vi ogsaa i denne Forbindelse henviser til Landbo-kommissionens Betænkning, tillade os at foreslaa, dels at den i Loven fastsatte Begrænsning af Kreditors Rentudbytte ændres fra $3\frac{1}{2}$ til $4\frac{1}{2}$ pCt. p. a., dels at Højstegrænsen for den Pantegæld, for hvilken der kan opnaas Rentetilskud, forhøjes fra 105 til 110 pCt. af Panteværdien. Endvidere maa vi anse det for paakrævet, at de Kategorier af Laan, som kan nyde godt af Bestemmelsen om Rentetilskud, udvides saaledes, at de kommer til at omfatte Laan fra Jydsk Landhypotekforening og Husmandshypotekforeningen samt Laan fra Banker, Sparekasser og Andelskasser, som vel for-

*) For Tønder Amt alene dog nærmest konstant, bortset fra Aaret 1933.